

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

**KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
PTUJ**

Ormoška cesta 28, 2250 Ptuj
Tel.: (02) 749 36 10, fax: (02) 749 36 20
E-pošta: tajninstvo@kgz-ptuj.si
www.kgz-ptuj.si

**KMETIJSKA
SVETOVALNA
SLUŽBA
SLOVENIJE**

VAROVANJE KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN MOŽNOSTI ZA ŠIRITEV KMETIJ V OBČINI POLJČANE V PRIHODNJE

1. Uvod

Naša država ima zaradi topografskih značilnosti (nagiba, višine in reliefa) relativno malo kmetijskih zemljišč, nekaj več kot 8 arov njiv in vrtov na prebivalca, kar je več kot dva krat manj kot znaša povprečje v državah članicah Evropske unije, kjer znaša 20 arov njiv na prebivalca, zato je potrebna posebna pozornost in skrb za njihovo varovanje. Prav s tem namenom se v RS začenejo postopki za varovanje najboljših kmetijskih zemljišč, ki bodo v marsičem določevali in omejevali posege na kmetijskih zemljiščih v prihodnjih letih ter preprečevali njihovo trajno izgubo.

2. O tleh

Za življenje na kopnem so potrebna tla, ki so neločljivi del treh osnovnih elementov kopenskega okolja: zrak, voda in tla. Tla so izjemno pomembna za pridelavo hrane oziroma kmetijsko dejavnost in za delovanje celotnega okolja. Večje zavedanje o pomenu tal za okolje, kakovost življenja in dobrobit človeštva, je pomemben korak k spremembi odnosa do varovanja kmetijskih zemljišč in tal kot temeljnega naravnega vira.

Slovenija premore (pre)malo kakovostnih tal in zaradi razgibane topografije malo dobrih kmetijskih zemljišč. Bistvene cilje Slovenije na področju rabe in varovanja tal narekujejo potrebe po večji prehranski varnosti in ustrežnejši samooskrbi, ustreznem stanju in varovanju okolja ter ohranjanju naravnih virov zanamcem.

3. Trajno varovana kmetijska zemljišča

Nahajamo se v obdobju oblikovanja območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč (TVKZ) v lokalnih skupnostih, ki bo v marsičem določeval in omejeval posege na kmetijska zemljišča v prihodnjih letih in s tem tudi omejeval možnosti za širitev ali preselitev kmetij.

Območja trajno varovanih kmetijskih zemljišč se bodo po postopku v skladu z zakonom, ki ureja prostorsko načrtovanje, določila v prostorskih aktih posameznih občin.

Za oblikovanje območij TVKZ je potrebno izdelati strokovne podlage za določitev TVKZ v občini Poljčane, v njenem okviru pa je potrebno izdelati tudi predstavitev kmetijstva v občini (opis stanja v kmetijstvu in razvojni potencial kmetijstva), ki jo izdelata Javna služba kmetijskega svetovanja v okviru KGZS Zavoda Ptuj.

Območja trajno varovanih kmetijskih zemljišč, ki bodo določena v prostorskem aktu občine, se ne bodo smela spreminjati 10 let od uveljavitve tega akta.

3.d člen ZKZ določa, da se območja TVKZ ne smejo spreminjati najmanj 10 let od uveljavitve prostorskega akta lokalne skupnosti, s katerim so bila ta področja določena, zato bodo vsa

kmetijska gospodarstva pri pripravi vsebine »razvojnega potenciala kmetijstva v občini« v okviru priprave strokovnih podlag za določitev TVKZ, poklicana, da podajo predlog oziroma odgovor, če načrtujejo v naslednjih 10 letih širitev kmetije in bi za to v prihodnjih letih potrebovala stavbna zemljišča.

4. Širitev kmetij

Spisek kmetijskih gospodarstev, ki v naslednjih 10 letih načrtujejo širitve in bi za to v prihodnjih letih potrebovala stavbna zemljišča, sestavi JSKS v okviru drugega dela predstavitve kmetijstva (razvojnega potenciala kmetijstva) v občini Poljčane.

Na poziv, ki ga je pripravilo MKGP v sodelovanju z KGZS in bo poslan nosilcem kmetijskih gospodarstev s sedežem v občini Poljčane (vsem tistim, ki so v letu 2021 oddali zbirno vlogo in tudi tistim, ki niso oddali zbirne vloge, a imajo v Registru kmetijskih gospodarstev vpisan 1 ali več ha kmetijskih zemljišč), naj **kmetijska gospodarstva do 31.10.2022 odgovorijo, če v naslednjih letih načrtujejo širitev in bi potrebovali zemljišča za gradnjo.**

Pri tem je potrebno poudariti, da v tem postopku ne gre za spremembo namenske rabe zemljišča, ne za spremembo OPN, le za ugotavljanje razvojnega potenciala kmetij v občini v prihodnosti.

Če morebitna širitev kmetije ne bo izkazana in na nek način napovedana v strokovnih podlagah TVKZ, bo kasnejša pridobitev stavbnih zemljišč za potrebe kmetije bistveno težje dosegljiva, če ne celo onemogočena.

5. Zaključek

Kmetijska zemljišča predstavljajo vir za zagotavljanje prehranske varnosti prebivalstva v državi, zato je vsaka občina dolžna skrbeti za varovanje kmetijskih zemljišč, preprečevati nesmotrno poseganje na kmetijska zemljišča ter načrtovati in skrbeti za prostorski in proizvodni razvoj kmetijstva. Vse posege na kmetijska zemljišča je treba racionalizirati, utemeljiti in omejiti na nujno potreben obseg tako, da se v čim večji meri ohranjajo kmetijska zemljišča.

Zaradi zmanjševanja njihovega obsega želimo preprečiti nesmotrno poseganje v kmetijska zemljišča ter načrtovati in skrbeti za prostorski in proizvodni razvoj kmetijstva. Nahajamo se v obdobju oblikovanja območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč v lokalnih skupnostih, ki bo v marsičem določeval in omejeval posege na kmetijska zemljišča v prihodnjih letih in s tem tudi deloma omejeval možnosti za širitev ali preselitev kmetij.

Za vsa pojasnila in dodatne informacije lahko pokličete na tel. št. 041 769 348 (Marko Černe, KGZS Zavod Ptuj).

Pripravil:

Marko ČERNE, univ. dipl. inž. agr.
KGZS Zavod Ptuj

Viri:

Lastnosti, pestrost in ekosistemske storitve tal (dr. Vrščaj, B., Ljubljana 2017).

Splošne smernice s področja varovanja kmetijskih zemljišč za pripravo občinskih prostorskih načrtov, v katerih se določa oziroma spreminja območja trajno varovanih in ostalih kmetijskih zemljišč (MKGP, Ljubljana 2021).

Uredba o območjih za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo (Uradni list RS, št. 71/16).